

FORMÁLNE NEDOSTATKY ROZHODNUTIA O OSOBNÉJ SLOBODE

Ak pochybenie v rozhodovacom procese má spočívať v absencii odôvodnenia určitého záveru (nenariadenie probačného dohľadu) premietnutého do reálneho stavu (ponechanie sťažovateľov vo väzbe), neznamená to automatické porušenie základného práva (na osobnú slobodu) alebo slobody, a teda potrebu uplatnenia ústavnoprávnej ochrany, najmä ak z relevantných skutočností vyplýva, že v okolnostiach danej veci neprichádzala do úvahy aj iná alternatíva rozhodnutia. Preto ak zo skutočností uvedených v napadnutom rozhodnutí (v jeho odôvodnení) vyplývala kategorická potreba ponechania sťažovateľov vo väzbe, nemohlo dôjsť k porušeniu ich základného práva na osobnú slobodu neodôvodnením rozhodnutia o nenariadení probačného dohľadu, o ktorý priamo nežiadali.

(Uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 144/2016 z 15. marca 2016)

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 15. marca 2016 predbežne prerokoval sťažnosť C. M. N., t. č. v Ústave na výkon väzby Leopoldov, a N. C. N., t. č. v Ústave na výkon väzby Nitra, zastúpených advokátom Mgr. Marekom Parom, advokátska kancelária, Šancová 48, Bratislava, vo veci namietaného porušenia základného práva na osobnú slobodu zaručeného v čl. 17 ods. 1, 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky a práva na slobodu a bezpečnosť zaručeného v čl. 5 ods. 1, 3 a 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Nitra sp. zn. 21 Tp 139/2014 z 12. decembra 2014 a uznesením Krajského súdu v Nitre sp. zn. 1 Tpo 67/2014 zo 17. decembra 2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť C. M. N. a N. C. N. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :**I.**

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 26. januára 2015 doručená sťažnosť C. M. N., t. č. v Ústave na výkon väzby Leopoldov (ďalej len „sťažovateľ v 1. rade“), a N. C. N., t. č. v Ústave na výkon väzby Nitra (ďalej len „sťažovateľ v 2. rade“; spolu ďalej len „sťažovatelia“), ktorou namietali porušenie základného práva na osobnú slobodu zaručeného v čl. 17 ods. 1, 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na slobodu a bezpečnosť zaručeného v čl. 5 ods. 1, 3 a 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresného súdu Nitra (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 21 Tp 139/2014 z 12. decembra 2014 a uznesením Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 1 Tpo 67/2014 zo 17. decembra 2014.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovatelia sú uznesením vyšetrovateľa Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Nitre, odboru kriminálnej polície pod ČVS: KRP-345/1-VYS-NR-2014 z 28. júna 2014 trestne stíhaní pre obzvlášť závažný zločin legalizácie príjmu z trestnej činnosti podľa § 233 ods. 1 písm. a) a ods. 4 písm. a) zákona č. 300/2005 Z. z.

Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“) s poukazom na ustanovenie § 138 písm. i) Trestného zákona.

V uvedenej trestnej veci boli sťažovatelia uznesením sudcu okresného súdu pre prípravné konanie sp. zn. 21 Tp 58/2014 z 30. júna 2014 podľa § 72 ods. 2 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) vzatí do väzby z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. a), b) a c) Trestného poriadku.

Na základe návrhu prokurátora Krajskej prokuratúry v Nitre (ďalej len „krajská prokuratúra“) č. k. Kv 89/14/4400-180 z 2. decembra 2014 sudca okresného súdu pre prípravné konanie uznesením sp. zn. 21 Tp 139/2014 z 12. decembra 2014 podľa § 76 ods. 3 Trestného poriadku predĺžil lehotu trvania väzby oboch sťažovateľov do 27. júla 2015.

Proti prvostupňovému rozhodnutiu o predĺžení trvania lehoty väzby podali sťažovatelia sťažnosť, ktorú krajský súd uznesením sp. zn. 1 Tpo 67/2014 zo 17. decembra 2014 podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku ako nedôvodnú zamietol.

Sťažovatelia sú presvedčení, že tak okresný súd uznesením z 12. decembra 2014, ako aj krajský súd uznesením zo 17. decembra 2014 porušili ich základné právo na osobnú slobodu zaručené im ústavou a dohovorom.

Svoje tvrdenia o porušení ich práv sťažovatelia opreli o závery nálezu ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 67/2013 z 5. júna 2013, z ktorých podľa sťažovateľov vyplýva, že všeobecné súdy sú pri rozhodovaní o predĺžení trvania väzby „*povinné zvážiť a zohľadniť alternatívne náhrady väzby a sú zároveň povinné odôvodniť, prečo nepovažujú tieto alternatívy k väzbe za použiteľné*“. Nedostatok takého odôvodnenia má predstavovať porušenie práv zaručených v čl. 5 ods. 3 a 4 dohovoru.

Konkrétne sťažovatelia upriamovali pozornosť na skutočnosť, že nahradenie väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka je takým druhom preventívneho (zabezpečovacieho) opatrenia, v ktorom nejde o pravú záruku, keďže obvinený tu nie je motivovaný k sebaobmedzovaniu hrozbou dodatočnej materiálnej či nemateriálnej ujmy seba samého alebo iných osôb (ako to je pri sľube obvineného, peňažnej záruke, záruke záujmového združenia alebo dôveryhodnej osoby) a rozhodnutie o dohľade probačného a mediačného úradníka nie je vôbec viazané na výslovný návrh zo strany obvineného (alebo daného úradníka), preto je súd alebo sudca pre prípravné konanie rozhodujúci o väzbe oprávnený (a vzhľadom na preferenciu osobnej slobody vyplývajúcu z čl. 5 ods. 1 dohovoru aj povinný) skúmať, či účel väzby nemožno rovnako dobre dosiahnuť ponechaním alebo prepustením obvineného na slobodu za súčasného dozoru probačného a mediačného úradníka, a to aj v prípade, že takýto návrh nebol výslovne uplatnený.

Sťažovateľ a tvrdia, že v ich prípade sa okresný súd ani krajský súd v napadnutých rozhodnutiach „*napriek vytknutiu predmetného nedostatku zo strany... obhajcu v podanej sťažnosti vôbec nezaoberali, čím porušili*“ ich „*ústavou garantované práva*“.

Vzhľadom na uvedené sťažovatelia navrhli, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom rozhodol, že:

„*Uznesením sudcu pre prípravné konanie Okresného súdu Nitra, sp. zn. 21 Tp/139/2014 zo dňa 12. 12. 2014 spolu s uznesením Krajského súdu v Nitre, sp. zn. 1 Tpo/67/2014 zo dňa 17. 12. 2014, ktorými bolo rozhodnuté o predĺžení lehoty väzby podľa § 76 ods. 3 Tr. por., bolo porušené základné právo sťažovateľa I/ C. M. N., II/ N. C. N. garantované čl. 17 ods. 1, 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 5 ods. 1, 3 a 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.*

Podľa § 56 ods. 2 zákona č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov zrušuje Ústavný súd Slovenskej republiky uznesenie Okresného súdu Nitra, sp. zn. 21 Tp/139/2014 zo dňa 12. 12. 2014 spolu s uznesením Krajského súdu v Nitre, sp. zn. 1 Tpo/67/2014 zo dňa 17. 12. 2014.

Podľa § 56 ods. 3 písm. b) zákona č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov Ústavný súd Slovenskej republiky vracia vec na ďalšie konanie.

Podľa § 36 ods. 2 zák. č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov Ústavný súd Slovenskej republiky ukladá Okresnému súdu Nitra povinnosť nahradiť sťažovateľovi trovy konania pred Ústavným súdom pozostávajúce z trov právneho zastúpenia vo výške 177,86,- EUR spolu s DPH...“

II.

Podľa čl. 124 ústavy je ústavný súd nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah... Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie...

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu návrhu na ďalšie konanie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene, môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom sťažnosti je namietané porušenie základného práva sťažovateľov na osobnú slobodu zaručeného v čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy, ako aj ich práva na slobodu zaručeného v čl. 5 ods. 1, 3 a 4 dohovoru uznesením okresného súdu sp. zn. 21 Tp 139/2014 z 12. decembra 2014 a uznesením krajského súdu sp. zn. 1 Tpo 67/2014 zo 17. decembra 2014, ku ktorému malo dôjsť tým, že všeobecné sudy pri rozhodovaní o predĺžení trvania ich väzby na základe návrhu prokurátora krajskej prokuratúry neskúmali možnosť nahradenia väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka.

Podľa čl. 17 ods. 1 ústavy osobná sloboda sa zaručuje.

Podľa čl. 17 ods. 2 ústavy nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Podľa čl. 17 ods. 5 ústavy do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom a na základe rozhodnutia súdu.

Podľa čl. 5 ods. 1 dohovoru každý má právo na slobodu a osobnú bezpečnosť. Nikoho nemožno pozbaviť slobody okrem nasledujúcich prípadov, pokiaľ sa tak stane v súlade s konaním ustanoveným zákonom:

a) zákonné uväznenie po odsúdení príslušným súdom;

b) zákonné zatknutie alebo iné pozbavenie slobody osoby preto, že sa nepodrobila rozhodnutiu vydanému súdom podľa zákona, alebo preto, aby sa zaručilo splnenie povinnosti ustanovenej zákonom;

c) zákonné zatknutie alebo iné pozbavenie slobody osoby za účelom predvedenia pred príslušný súdny orgán pre dôvodné podozrenie zo spáchania trestného činu, alebo ak sú oprávnené dôvody domnievať sa, že je potrebné zabrániť jej v spáchaní trestného činu alebo v úteku po jeho spáchaní;

d) iné pozbavenie slobody maloletého na základe zákonného rozhodnutia na účely výchovného dohľadu alebo jeho zákonné pozbavenie slobody na účely jeho predvedenia pred príslušný orgán;

e) zákonné držanie osôb, aby sa zabránilo šíreniu nákazlivej choroby, alebo duševne chorých osôb, alkoholikov, narkomanov alebo tulákov;

f) zákonné zatknutie alebo iné pozbavenie slobody osoby, aby sa zabránilo jej nepovolenému vstupu na územie, alebo osoby, proti ktorej prebieha konanie o vyhostenie alebo vydanie.

Podľa čl. 5 ods. 3 dohovoru každý, kto je zatknutý alebo inak pozbavený slobody v súlade s ustanoveniami odseku 1 písm. c) tohto článku, musí byť ihneď predvedený pred sudcu alebo inú úradnú osobu splnomocnenú zákonom na výkon súdnej právomoci a má právo byť súdený v primeranej lehote alebo prepustený počas konania. Prepustenie sa môže podmieniť zárukou, že sa dotknutá osoba ustanoví na pojednávanie.

Podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru každý, kto bol pozbavený slobody zatknutím alebo iným spôsobom, má právo podať návrh na konanie, v ktorom by súd urýchlene rozhodol o zákonnosti jeho pozbavenia slobody a nariadil prepustenie, ak je pozbavenie slobody nezákonné.

1. K namietanému porušeniu základných práv uznesením okresného súdu sp. zn. 21 Tp 139/2014 z 12. decembra 2014

Pokiaľ ide o namietané porušenie sťažovateľmi označených práv uznesením okresného súdu sp. zn. 21 Tp 139/2014 z 12. decembra 2014, ústavný súd poznamenáva, že preskúmaniu tohto rozhodnutia okresného súdu bráni princíp subsidiarity vyjadrený v čl. 127 ods. 1 ústavy, z ktorého vyplýva, že každá fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá namieta porušenie svojho základného práva, musí požiadať o ochranu tohto práva ten orgán verejnej moci, ktorý je kompetenčne predsunutý pred uplatnenie právomoci ústavného súdu (podobne II. ÚS 148/02, IV. ÚS 78/04, IV. ÚS 380/04, III. ÚS 5/05). Takýmto súdom bol vo vzťahu k okresnému súdu krajský súd, ktorý na základe sťažnosti sťažovateľov napadnuté uznesenie okresného súdu preskúmal a rozhodol o zamietnutí ich opravného prostriedku. V tejto časti ústavný súd preto sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie.

2. K namietanému porušeniu základných práv uznesením krajského súdu sp. zn. 1 Tpo 67/2014 zo 17. decembra 2014

Sťažovatelia tvrdia, že všeobecné sudy pri rozhodovaní o návrhu prokurátora krajskej prokuratúry na predĺženie lehoty trvania väzby nerozhodli a ani sa nezaoberali otázkou prípadného nahradenia väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka, a v tom vidia porušenie ich základného práva na osobnú slobodu zaručeného ústavou, ako aj dohovorom.

Poukazujúc na závery nálezu ústavného súdu č. k. II. ÚS 67/2013-41 z 5. júna 2013 sú sťažovatelia presvedčení, že konajúce sudy rozhodujúce o ich osobnej slobode boli povinné skúmať a rozhodnúť o prípadnom nahradení väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka aj bez ich návrhu, resp. bez návrhu ich obhajcu.

Podotkli, že krajský súd sa nahradením väzby nezaoberal aj napriek vytknutiu tohto nedostatku obhajcom sťažovateľov v sťažnosti podanej proti prvostupňovému rozhodnutiu.

Ústavný súd v prvom rade svoju pozornosť v súvislosti s obsahom sťažnosti zameral predovšetkým na okolnosť, či namietanému uzneseniu krajského súdu sp. zn. 1 Tpo 67/2014 zo 17. decembra 2014 možno z hľadiska správnosti jeho výroku pripísať sťažovateľmi vytýkané nedostatky, t. j. jeho procesuálne vecnú nesprávnosť. Až preukázaním tohto nedostatku totiž mohlo hypoteticky dôjsť k porušeniu sťažovateľmi označeného práva na slobodu, resp. vada nedostatku dôvodov rozhodnutia by mohla nadobudnúť potrebnú ústavnoprávnu intenzitu. Z uvedeného vyplýva záver aj opačný, t. j. ak bolo namietané uznesenie krajského súdu správne (z hľadiska jeho výroku), potom nemohli nastať ďalšie sťažovateľmi namietané porušenia ich práv (na osobnú slobodu), resp. vada nedostatku dôvodov rozhodnutia sama osebe (a pri inak správnom rozhodnutí) nemusí disponovať potrebnou ústavnoprávnu intenzitou zisteného porušenia.

Z postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody.

V súvislosti s námietkou sťažovateľov, podľa ktorej považujú napádané rozhodnutie krajského súdu za nesprávne – neodôvodnené, pokiaľ ide o možnosť nahradenia im uvalenej väzby inými Trestným poriadkom rozpoznanými inštitútmi, ktorými ju možno nahradiť, ústavný súd poukazuje na povinnosť súdov vysporiadať sa vo svojich rozhodnutiach so všetkými návrhmi procesných strán predloženými v konaní aj v rámci odôvodnenia rozhodnutia.

Z rozhodnutia prvostupňového súdu sp. zn. 21 Tp 139/2014 z 12. decembra 2014 vyplýva, že sťažovatelia sa k návrhu prokurátora krajskej prokuratúry na predĺženie lehoty trvania ich väzby písomne nevyjadrili (ani prostredníctvom obhajcov). Pri výsluchoch vykonaných okresným súdom v súvislosti s rozhodovaním o predĺžení trvania lehoty väzby obhajca uviedol, že podľa jeho názoru dôvody väzby pominuli a ničím nie je odôvodnené jej predĺženie. Samotní sťažovatelia sa k návrhu prokurátora krajskej prokuratúry nevyjadrili, iba súhlasili so stanoviskom ich obhajcu.

V prvom stupni konania teda sťažovatelia nevzniesli žiadnu požiadavku týkajúcu sa nahradenia väzby miernejšími prostriedkami nahrádzajúcimi väzbu.

V rámci sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 21 Tp 139/2014 z 12. decembra 2014 obhajca sťažovateľov vo vzťahu k tejto otázke uviedol:

„V rozpore s ustanovením §§ 189 ods. 1 písm. a), c); 80 ods. písm. c) Tr. por. sa sudca pre prípravné konanie vo svojom rozhodnutí o predĺžení lehoty väzby nevysporiadal so všetkými možnosťami alternatívy väzby, pričom v rámci rozhodnutia ani neuviedol žiadne úvahy,

ktorými sa spravoval pri určení doby predĺženia o ďalších 6... mesiacov... v záujme vysporiadať sa s námietkou skoršieho možného ukončenia vyšetrovania.“

Podľa názoru ústavného súdu takúto obhajcom sťažovateľov zvolenú formuláciu je len ťažko možno považovať za jednoznačnú, jasnú, zreteľnú a určitú požiadavku nahradiť väzbu sťažovateľov miernejším prostriedkom, a to dohľadom probačného a mediačného úradníka, s ktorou by sa inak mal krajský súd povinnosť vysporiadať v odôvodnení svojho rozhodnutia.

Ústavný súd už v minulosti konštatoval (napr. I. ÚS 314/2014, I. ÚS 774/2014), že pri rozhodovaní o väzbe sú sudy síce povinné zväžiť aj všetky možnosti nahradenia väzby miernejšími prostriedkami jej nahradenia poskytnutými Trestným poriadkom, pričom v rámci odôvodnenia rozhodnutia je povinnosťou súdu vysporiadať sa s rozhodnutím o tých prostriedkoch, ktorých použitie v konaní bolo sťažovateľmi navrhnuté alebo ktorých aplikácia prichádzala do úvahy, avšak aj keď sudy v trestných veciach v rozsahu svojej prieskumnej právomoci majú povinnosť preskúmať aj skutočnosti priamo účastníkmi nenamietané, resp. nenavrhované (pozri napr. aj závery nálezu ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 67/2013 z 5. júna 2013, na ktorý sťažovatelia poukazujú), ich úlohou nie je v rozhodnutí vyjadrovať sa ku všetkým ustanoveniam Trestného poriadku, ktorých prípadnú aplikáciu, resp. dodržanie majú povinnosť preskúmať, t. j. ich povinnosťou nie je vyjadrovať sa aj ku skutočnostiam, na ktorých svoje rozhodnutie nezaložili, ale iba ku skutočnostiam, na ktorých svoje rozhodnutie vybudovali, pričom to ale neznamená, že by zanedbali svoju preskúmovaciu povinnosť aj týkajúcu sa aplikácie a dodržiavania tých príslušných zákonných ustanovení, ktorých preskúmanie im z úradnej moci zveruje zákon (I. ÚS 774/2014).

Tak okresný súd, ako aj krajský súd v namietaných rozhodnutiach uviedli presvedčivé argumenty odôvodňujúce výrok o potrebe ponechania sťažovateľov vo väzbe predĺžením lehoty jej trvania, a to uvedením konkrétnych v trestnom konaní dokazovaním zistených skutočností. Práve táto časť odôvodnenia je tou, na ktorej sú výroky oboch konajúcich súdov založené a ktorú je potrebné považovať vo vzťahu k predmetu konania za kardinálnu. Navyše, sťažovatelia sťažnosťou podanou ústavnému súdu závery rozhodnutí všeobecných súdov v tomto smere ani nenamietajú, neatakujú ich. Preto bolo potrebné pristúpiť k preskúmaniu, či prípadné opomenutie/absencia odôvodnenia rozhodnutia vo vzťahu ku skúmaniu nahradenia väzby sťažovateľov dohľadom probačného a mediačného úradníka v danom konkrétnom prípade mohla spôsobiť v okolnostiach preskúmvanej veci zásah do základných práv sťažovateľov na osobnú slobodu.

Ústavný súd trvá na tom, že len samotné prípadné formálne nedostatky rozhodnutia orgánu verejnej moci nemožno automaticky spájať aj so zásahom do základných práv fyzickej alebo právnickej osoby, ak k tomu nedôjde aj v materiálnom zmysle, teda so zreteľným, preukázateľným dopadom na základné práva tejto osoby. Inak povedané, ak pochybenie v rozhodovacom procese má spočívať v absencii odôvodnenia určitého záveru (nenariadenie probačného dohľadu) premietnutého do reálneho stavu (ponechanie sťažovateľov vo väzbe), neznamená to automatické porušenie základného práva (na osobnú slobodu) alebo slobody, a teda potrebu uplatnenia ústavnoprávnej ochrany, najmä ak z relevantných skutočností vyplýva, že v okolnostiach danej veci neprichádzala do úvahy aj iná alternatíva rozhodnutia. Preto ak zo skutočností uvedených v napadnutom rozhodnutí (v jeho odôvodnení) vyplývala kategorická potreba ponechania sťažovateľov vo väzbe, nemohlo dôjsť k porušeniu ich základného práva na osobnú slobodu neodôvodnením rozhodnutia o nenariadení probačného dohľadu, o ktorý priamo nežiadali.

Podľa § 80 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku ak je daný dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a) alebo c), môže súd a v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie ponechať obvineného na slobode alebo prepustiť ho na slobodu, ak... s ohľadom na osobu obvineného a povahu prejednávaneho prípadu možno účel väzby dosiahnuť dohľadom probačného a mediačného úradníka nad obvineným alebo odovzdaním dohľadu nad obvineným do iného členského štátu Európskej únie podľa osobitného predpisu.

Podľa § 3 ods. 6 zákona č. 550/2003 Z. z. o probačných a mediačných úradníkoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o probačných úradníkoch“) probáciu vykonáva probačný a mediačný úradník pôsobiaci na tom súde, v ktorého obvode má pobyt obvinený alebo odsúdený, ktorému bol uložený probačný dohľad.

Z obsahu napadnutých rozhodnutí okresného súdu a krajského súdu vyplýva, že sťažovateľ v 1. rade má trvalý pobyt na adrese..., a prechodné bydlisko má na adrese... Sťažovateľ v 2. rade má trvalé bydlisko na adrese..., a prechodné bydlisko na adrese...

Už zo samotných týchto informácií vyplýva, že výkon probačného dohľadu probačným a mediačným úradníkom ak nie je nemožný, tak s určitosťou sťažený v značnej miere. Uvedené v spojení s ďalšími v rozhodnutiach oboch súdov uvedenými skutočnosťami (trestná činnosť páchaná organizovanou skupinou na území viacerých štátov, cudzia štátna príslušnosť páchatel'ov – sťažovateľ'ov bez trvalého alebo prechodného pobytu na území Slovenskej republiky, hrozba pokračovania v trestnej činnosti a vysokého trestu) v čase rozhodovania všeobecných súdov neposkytovalo žiaden racionálne reálny základ pre rozhodnutie o nahradení väzby sťažovateľ'ov miernejšími prostriedkami.

Ak sa teda všeobecné súdy vo veci sťažovateľ'ov v odôvodnení napadnutých rozhodnutí *expressis verbis* nevyjadrili k možnosti nahradenia väzby miernejším prostriedkom (dohľadom probačného a mediačného úradníka), nemalo to vzhľadom na popísané okolnosti tohto konkrétneho prípadu negatívny dopad na základné práva sťažovateľ'ov.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03).

Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti ústavný súd považoval sťažnosť sťažovateľ'ov v tejto časti (namietané porušenie základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a práva na slobodu podľa čl. 5 ods. 1, 3 a 4 dohovoru unesením krajského súdu sp. zn. 1 Tpo 67/2014 zo 17. decembra 2014) za zjavne neopodstatnenú, čo bol dôvod na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Pretože sťažnosť sťažovateľ'ov bola ako celok odmietnutá, stalo sa bezpredmetným rozhodovať o ďalších ich požiadavkách uvedených v petite sťažnosti, keďže rozhodovanie o nich je podmienené vyslovením porušenia základných práv alebo slobôd, k čomu v tomto prípade nedošlo.